

Toimintakertomus 2022

Terve Paino ry:n tarkoituksena on työskennellä ylipainon vähentämiseksi Suomessa.

Kolmantena toimintavuonna jatkettiin vaikuttamistyötä, jotta Suomessa ryhdyttäisiin laeilla ja muilla säädöksillä vähentämään epäterveellisten elintarvikkeiden kulutusta.

Jäsenet

Yhdistykseen henkilöjäseniin kuului vuoden 2022 lopussa 91 varsinaista jäsentä ja 92 kannattajajäsentä. Vuotuiset henkilöjäsenmaksut, sekä varsinainen että kannattajajäsen, ovat 25 € ja yhteisöjäsenmaksu on 100 €.

Hallitus

Hallituksen puheenjohtajana toimi sisätautien erikoislääkäri, professori **Pertti Mustajoki** ja varapuheenjohtajana pääjohtaja emeritus (THL), professori **Pekka Puska**. Hallitukseen kuuluivat lisäksi varsinaisina jäseninä johtava asiantuntija, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos **Heli Kuusipalo** (sihteeri); FT, MBA, laillistettu ravitsemusterapeutti **Reijo Laatikainen**; ylilääkäri, HUS **Helena Liira**; kehittämispäällikkö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos **Päivi Mäki**; professori, Helsingin yliopisto, Lihavuustutkimusyksikkö ja HUS, Lihavuuskeskus **Kirsi Pietiläinen** ja sisätautilääkäri, professori, HUS **Aila Rissanen**.

Hallituksen kokouksia valmisteli työvaliokunta, johon kuuluivat Pertti Mustajoki, Pekka Puska, Heli Kuusipalo ja yhdistyksen tiedottaja Tiina Salo.

Hallitus piti vuoden aikana kuusi kokousta, joista viisi pidettiin etäkokouksina Teams-alustalla ja yksi hybridikokouksena.

Yhdistyksen kevätkokous

Kevätkokous pidettiin 18.5.2022 etänä (Teams). Kokoukseen osallistui 18 jäsentä. Kokouksen alussa yhdistyksen puheenjohtaja Pertti Mustajoki esitteli ”Terveemmän ravinnon värisuoran”, jota tarvitaan ylipainon vähentämiseksi Suomessa. Esitys kirvoitti vilkkaan keskustelun.

Kokous hyväksyi yhdistyksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2021.

Yhdistyksen syyskokous

Yhdistyksen syyskokous pidettiin 28.11.2022 Suomen Nivelyhdistyksen tiloissa (7 osallistujaa) ja Teams-etäyhteydellä (11 osallistujaa). Ennen kokousta yhdistyksen puheenjohtaja Pertti Mustajoki kertoi yhdistyksen meneillään olevista projekteista ja lähiajan suunnitelmista.

Kokouksessa hyväksyttiin yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2023. Yhdistyksen puheenjohtajana jatkamaan valittiin Pertti Mustajoki. Uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin OT ja taloustieteilijä Sakari Huovinen, ja hallituksen jäseninä jatkavat Pekka Puska, Heli Kuusipalo, Reijo

Laatikainen, Helena Liira, Päivi Mäki, Kirsi Pietiläinen ja Aila Rissanen. Yhdistyksen toiminnantarkastajaksi valittiin ekonomi Mikko Tulenheimo. Aiemmin toiminnantarkastajana toimi Outi Hakkarainen.

Yhdistyksen toiminta

Manifesti terveemmän ruokaympäristön puolesta

Yhdistys julkaisi maaliskuussa verkkosivuillaan ja painettuna julkaisuna Manifestin terveemmän ruokaympäristön puolesta. Julkaisun ulkoasusta vastasi graafikko Pekka Mäki. Manifestia jaettiin erilaisissa tilaisuuksissa ja tapaamisissa. Se lähetettiin myös jäsenille sekä eri sidosryhmille, kuten terveystoimittajille.

Vaikuttaminen

Kannanotto aluevaaleihin

Terve Paino ry laati ennen 23.1. hyvinvointialueiden vaaleja kannanoton siitä, miten terveydenhuollossa lihavuuden hoitoa tulee alueilla tehostaa: [Sote-alueet tarvitsevat lihavuussairauksien torjuntaan valtakunnallisia päätöksiä.](#) Kannanotto lähetettiin mediajakelulla STT Infon kautta sekä Terveystoimittajat ry:n osoitejakelulla, julkaistiin Tervepaino.fi-sivustolla sekä yhdistyksen Facebook- ja Twitter-tilillä sekä lähetettiin yhdistyksen jäsenille.

Lausunto

26.10.2022 annettiin lausunto valtiovarainministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta.

Yhteyksiä päättäjiin

Puheenjohtaja Pertti Mustajoki lähetti talvella eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan jäsenille ja terveydenhuollon ammattilaisille informaatiota koskien sote-alueiden selviytymistä lihavuussairauksien kanssa. Pääsanoma, että tarvitaan eduskunnan päätöksiä, lakeja jotka vähentävät lihavuutta.

Lisäksi on oltu yhteydessä mm. kansanedustaja Merja Mäkisalo-Ropposeen, joka oli eduskunnan terveyden edistämisen ryhmän vetäjä ja ajaa myös kansallista lihavuuden vähentämishjelmaa.

Budjettipäällikkö Riitta Aejmelaesus ja puheenjohtaja Pertti Mustajoki tapasivat helmikuussa aiheena lihavuuden aiheuttamat kustannukset ja lihavuuden vähentäminen. Lisäksi varapuheenjohtaja Pekka Puska on ollut yhteydessä mm. ministeri Annika Saarikkoon ja neuvotteleva virkamies Pia Kivimieheen VM:stä.

Sidosryhmäyhteistyö

Kolmannen toimintavuoden aikana yhdistys jatkoi aktiivista verkostoitumista useiden terveydenhuollon ym. sidosryhmien ja henkilöiden sekä järjestöjen kanssa.

Yhdistys osallistui SOSTE ry:n Terveyden edistämisen verkoston ja Lasten terveysfoorumin toimintaan.

Tapaamisia muiden yhdistysten ym. tahojen kanssa:

- Toimintavuoden aikana useita tapaamisia SOSTEn johtohenkilöiden kanssa.
- 25.1. Mustajoki luento Reumaliiton jäsenille
- 3.2. Mustajoki ja Salo, Teams-kokous Hengitysliitto, järjestöjohtaja Mervi Puolanne ja erityisasiantuntija Satu Mustonen.

- 5.4. Mustajoki ja Salo, Teams-kokous Kuntaliiton edustajien kanssa.
- 2.5. Mustajoki Suomen Syöpäyhdistys, pääsihteeri Juha Pekka Turunen
- 2.8. Mustajoki tapaaminen Vaikuttavuusseuran johtohenkilöiden kanssa
- 12.5. Mustajoki, luento Puolustusvoimien lääkintähenkilökunnalle
- 7.11. Mustajoki, tapaaminen Ruokavalistusyhdystys Ruukun vetäjien kanssa
- 28.11. Mustajoki ja Puska, Lääkäriliitossa terveystoimittajan asiantuntija Lauri Vuorenkoski
- 14.12. Mustajoki ja Puska, käynti Hammaslääkäriliitossa

Mediajulkisuus

Terve Paino ry lähetti aluevaalien alla 21.1. mediatiedotteen ”Sote-alueet tarvitsevat lihavuussairauksien torjuntaan valtakunnallisia päätöksiä”. 17.11. lähetettiin Terveystoimittajat ry:n jäsenille juttuvinkkejä.

Yhdistys sai vuoden mittaan runsaasti julkisuutta mediassa, muun muassa:

- 13.2.2022 Helsingin Sanomat julkaisi Pertti Mustajoen haastatteluun perustuvan artikkelin Lihottavista herkuista halutaan varoittaa
- 21.2. HS Mielipide, Pertti Mustajoki, Ylipainoepidemiaa pitää torjua tiedolla
- 2.4.2022 HS Vieraskynä, Pertti Mustajoki ja Pekka Puska Lasten ravitsemuksesta ja ylipainon syistä tiedetään liian vähän
- 20.5.2022 HS Mielipide, Pekka Puska ja Vertti Kiukas, Soste ry Terveysvero edistää kansanterveyttä
- 25.5.2022 Sosiaalinen aikakauslehti, Petti Mustajoki: Ylipaino ja terveyden eriarvoisuus - molempien vähentämiseen tarvitaan yhteiskunnan säädöksiä
- 27.5.2022 Kanava, Pertti Mustajoki Lihavuus, kansanterveyden etiikka ja ”nanny state”
- 20.6.2022 Yhteiskuntapolitiikka-lehti, Pertti Mustajoki Lihavuus on yhteiskunnan sairaus
- 22.9.2022 Helsingin Sanomat Tiede-artikkeli, haastateltavina Kirsi Pietiläinen ja Pertti Mustajoki Tutkijat laskivat, mitä lihavuus maksaa Suomen terveydenhuollossa: Lihavan kustannukset ovat 626 euroa suuremmat kuin samanikäisen normaali- tai ylipainoisen
- 4.10.2022 HS Mielipide, Pekka Puska Terve lihavuus on hyvin harvinaista
- 11.11.2022 Apu-lehti, haastateltavina mm. Pekka Puska ja Pertti Mustajoki Suomalaisen geenit ovat kuin esi-isillä, mutta kauppojen hyllyt notkuvat halpoja herkkuja – Voiko lihomista välttää?
- 22.10.2022 Iltalehti, pohjana Pertti Mustajoen blogikirjoitus: Lääkäri listaa tuotteet, joita ei pitäisi kutsua elintarvikkeiksi ollenkaan – Ehdottaa uutta pysäyttävää nimeä

Viestintä

Yhdistyksen verkkosivusto

Tervepaino.fi-sivusto uudistettiin syksyllä 2022. Etusivu uusittiin ja sivustorakennetta muokattiin. Sivustolla on monipuolisesti tietoa ylipainosta sekä keinoista väestön lihavuuden vähentämiseksi. Sivustolla oli noin 1700 kävijää vuoden aikana (huhtikuu 2022-huhtikuu 2023).

Julkaisut sivuston Ajankohtaista-osiossa:

- 21.1.2022 Pertti Mustajoki, Pekka Puska: Sote-alueet tarvitsevat lihavuussairauksien torjuntaan valtakunnallisia päätöksiä
- 13.3.2022 Manifesti terveemmän ruokaympäristön puolesta (uutinen)
- 5.4.2022 Pertti Mustajoki: Pohjois-Karjala-projektista Terveempi Suomi -projektiin
- 25.5.2022 Pertti Mustajoki: Ylipaino ja terveyden eriarvoisuus – molempien vähentämiseen tarvitaan yhteiskunnan säädöksiä
- 27.5.2022 Pertti Mustajoki: Lihavuus, kansanterveyden etiikka ja ”nanny state”
- 20.6.2022 Pertti Mustajoki: Lihavuus on yhteiskunnan sairaus
- 27.11.2022 Pertti Mustajoki: Mihin hallitukselta unohtui terveystvero?
- 16.11.2022 Pertti Mustajoki: Elinturhake, elinhaitake (blogi)

Yhdistyksen ajankohtaisista asioista kerrottiin myös yhdistyksen Facebook-sivuilla (475 tykkääjää) sekä Twitter-tilillä (240 seuraajaa). Lisäksi yhdistyksellä oli Instagram-tili (160 seuraajaa).

Jäsenille lähetettiin 8 jäsenkirjettä sähköpostijakelulla.

Yhdistyksen viestintäryhmä kokoontui kerran keväällä 2022.

Talous

Yhdistyksen tilinpäätös oli kertomusvuonna 10 496,84 € alijäämäinen (-7 768,03 € vuonna 2021). Toiminnan tuotot 3 555 € (4 380 €) muodostuivat lähes kokonaan jäsenmaksuista. Toiminnan kulut olivat 14 301,84 € (12 448,03 €). Toimintapääoma oli vuoden päättyessä 17 547,31 € (28 044,15).

Yhteenveto

Terve Paino -yhdistyksellä on ollut aikaisempaa vilkkaampi vuosi. Yhdistys on vakiinnuttanut asemansa varteenotettavana asiantuntijajärjestönä, joka huomioidaan, kun käydään kansanterveyteen liittyvää keskustelua.

Yhdistyksen toiminnalla on osuutensa siinä, että toimintavuoden lopulla valtionhallinnossa on noussut esille sokeripitoisten virvotusjuomien verouudistus, jossa veroaste määräytyy sokeripitoisuuden mukaan.

Tärkeä saavutus on myös se, että toimintavuoden aikana lihavuudesta ja siihen liittyvistä ongelmista on ryhdytty puhumaan enemmän ja vapaammin. Aikaisemmin esille nousseet syytökset ihmisten syyllistämistä ovat syksyn aikana loppuneet kokonaan.

Yhdistys haki syyskuussa yhdessä Itä-Suomen yliopiston kanssa Juho Vainion säätiöltä 100 000 € apurahaa tutkimukseen Ylipaino Suomessa – kustannukset ja ratkaisuja. Apurahaa ei myönnetty tammikuussa 2023.

Yhdistyksen kotiosoite on: c/o Pertti Mustajoki, Kiskontie 23 B, 00280 HELSINKI.